



Základní škola a Mateřská škola Úterý,
okres Plzeň – sever, příspěvková organizace
Úterý 16
330 40 Úterý

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

POZNÁVÁME SVĚT S DRÁČKEM ÚTERÁČKEM



Mgr. J. Peller

OBSAH :

1. Identifikační údaje
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělání
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém
8. Ruší se
9. Účinnost

POUŽITÉ ZKRATKY:

RVP PV – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

ŠVP PV – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

ZŠ – Základní škola

MŠ – Mateřská škola

PPP – Pedagogicko-psychologická poradna

ŠPZ - školské poradenské zařízení

PLPP – Plán pedagogické podpory

PO – podpůrné opatření

IVP – individuální vzdělávací plán

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

POZNÁVÁME SVĚT S DRÁČKEM ÚTERÁČKEM

Název školy: Základní škola a mateřská škola Úterý,
okres Plzeň-sever, příspěvková organizace

Adresa školy: Úterý č. p. 16, 330 40 Úterý

Právní forma: příspěvková organizace

Ředitelka školy: Mgr. Jana Klečková

IČ: 60611171

RED_IZO: 600071251

Kontakty: telefon: 373 312 216
e-mail: info@zs-utery.com
web: www.zs-utery.com

Zřizovatel školy: Město Úterý
adresa: Úterý 1, 330 40 Úterý
IČ: 00258466
telefon: 373 312 201
e-mail: info@mesto-utery.cz
web: www.mesto-utery.cz

Rejstřík škol

Zařazení školy do rejstříku Ministerstvem školství, mládeže a sportu ČR od 1. 1. 2005.

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola v Úterý je škola s dlouholetou historií. Nachází se 38 km od Plzně, v okrese Plzeň-sever, na rozhraní s okresy Tachov a Karlovy Vary. Byla založena v roce 1955. Do roku 1957 probíhal i sobotní provoz. Škola se celkem 3x stěhovala.

V nynější budově se škola nachází od roku 1962. V roce 1998-99 se mateřská škola stala součástí základní školy. Je umístěna v levé dolní části budovy a má samostatný vchod.

Mateřská škola je jednotřídní se smíšenou věkovou skupinou dětí ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Dostatečně velké prostory třídy umožňují vytvoření hracích koutků, míst pro odpočinek i rušnější pohybové aktivity.

Ke škole přiléhá zahrada i dětské hřiště, které děti využívají při svých hrách a pohybových aktivitách.

Vybavení školy je pestré a bohaté. Snažíme se ho stále doplňovat podle potřeb dětí, zaměstnanců a zásad zdravého prostředí.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Personální a pedagogické zajištění

Obě učitelky si doplňují kvalifikační vzdělání pro učitele mateřské školy. Neustále si zvyšují svou odbornost, spolupracují s odborníky (logoped, lékař, PPP, aj.), získávají informace z časopisů, seminářů a knih (Informatorium, Metodické listy pro MŠ, knihy). Zajímají se o nové trendy ve výchově dětí, čtou odbornou literaturu, účastní se seminářů dalšího vzdělávání.

Při všech činnostech zajišťují dětem pedagogickou péči. Obě učitelky jednají, chovají se a pracují v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí a snaží se samy u sebe rozvíjet zdravý životní styl.

Podporují otevřenost při vyjadřování se k práci své i jiných zaměstnanců, nebojí se sebereflexe a systematického vyhodnocování své práce, snaží se používat moderní metody práce.

Podle možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu 3 hodin.

Zvláštní důraz je kladen na včasnou informovanost všech zaměstnanců, řádné plnění úkolů a dodržování bezpečnosti práce. Velký vliv na odvádění kvalitní a profesionální práce má bezkonfliktní prostředí a přátelská atmosféra.

Řízení školy

Všichni pracovníci mateřské školy se aktivně podílejí na chodu školy, její organizaci, výchově a vzdělávání dětí. Ředitelka školy, Mgr. Jana Klečková, vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř školy (nástěnky), tak navenek (vývěska školy, webové stránky).

Věcné vybavení

Mateřská škola sídlí ve společné budově se ZŠ. Technický stav budovy je dostačující. Rekonstrukce vybraných částí je plánována.

K budově přiléhá školní zahrada, která dětem poskytuje pohybové vyžití. Zahrada se postupně upravuje pro lepší využitelnost dětmi. Mateřská škola má k dispozici velké prostory zařízené dětským nábytkem, vybavením pro odpočinek dětí a zdravotně hygienickým zařízením. Postupně se modernizuje dětský nábytek ve třídě.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním a materiály odpovídá počtu dětí a jejich věku. Hračky jsou umístěny tak, že si je děti mohou samy brát a samy ukládat. Vybavení se průběžně obnovuje a doplňuje dle finančních možností.

K dispozici je technické vybavení v podobě tiskárny, počítačů, laminovaček, atd.

Děti se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je zhlédnout také jejich rodiče a návštěvníci školy.

Všechny prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Psychosociální podmínky

Velký důraz klademe na celkové klima třídy, které musí být k dítěti vstřícné, příjemné, bezpečné a dodává mu pocit volnosti, jistoty a spokojenosti.

Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí. Rodiče mohou zůstat s dítětem ve třídě, a tak mu usnadnit seznámení s novým prostředím a kamarády.

Respektujeme potřeby dětí. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, které plynou z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit se pravidlům soužití.

Pro zajištění bezpečného sociálního klimatu jsou stanovena pravidla soužití. Tvoří a dodržují je děti i dospělí. Tato pravidla jsou umístěna ve třídě a pracuje se s nimi.

V průběhu celého roku vytváříme pravidla společné komunity, rituály a tradice.

Zkvalitňujeme mezilidské vztahy mezi zaměstnanci školy a rodiči dětí. Snažíme se, aby pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny, byl podporující, sympatizující s nabídkou, která počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Naše vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dětí předškolního věku a jejich potřebám. Přizpůsobujeme délku odpoledního odpočinku a spánku individuálním potřebám každého dítěte, upevňujeme dětská přátelství, učíme děti řešit konflikty jinak než agresivním chováním. Snažíme se nezapomínat na legraci. Věnujeme se neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je prosociálně ovlivňujeme.

Vyhodnocujeme konkrétní projevy a výkony dětí a přiměřeně na ně reagujeme pozitivním oceněním nejen pochvalou, ale i jinými prostředky.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku a rámcové cíle a záměry vzdělávání obsažené v RVP PV tomu odpovídají.

Je však nutné si uvědomovat, že dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ať už jsou tyto děti vzdělávány v běžné mateřské škole, či v mateřské škole zřízené podle § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon v platném znění.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 zákona č. 561/2004 Sb. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší a účelem

podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována školským poradenským zařízením (ŠPZ) po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP PV podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Životospráva

V mateřské škole získávají děti základní návyky pro správnou životosprávu. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku a dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů i nápojů.

Svačina je společná od 8.30 do 9.00 hod. Společný oběd od 11.30 do 12.00 hod. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.

Nádobí, které používáme ke stolování, odpovídá věku dětí. Dbáme na kulturu stolování a chování dětí u stolu při stolování (prostírání, ubrousky, nemluvit s plnou pusou, správně používat příbor, ...). Respektujeme individuální tempo při stolování, děti si samy si přidávají a uklízí po sobě nádobí. Mají dostatek ovoce a zeleniny, zeleninových salátů. Podporujeme pitný režim. Každé dítě má svůj hrneček, z něhož pije. Od rána je k dispozici dostatek tekutin dětem dobře přístupných.

Děti jsou každodenně venku minimálně dvě hodiny a mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě a okolí školy, ale i v prostorách mateřské školy. Vedeme je k přiměřenému oblékání, obouvání i chůzi bez bot.

Důležitá je rovnováha mezi aktivitou a odpočinkem. Všechny děti odpočívají na lůžku v době odpoledního odpočinku. Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dítě s nižší potřebou spánku odpočívá cca. 30 minut na lůžku, následně vstává a věnuje se klidovým činnostem u stolečku.

Vedeme děti k zásadám zdravého životního stylu.

Organizace chodu školy

Při vstupu dítěte do mateřské školy je možné uplatnit adaptační režim s rodiči. Denní řád je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí. Snažíme se, aby zde děti nacházely potřebné zázemí, klid, bezpečí a soukromí. Do denního programu pravidelně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Usilujeme o to, aby poměr spontánních a řízených činností byl v denním programu vyvážený, aby děti měly dostatek času i prostoru pro spontánní hru, byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, zapojovaly se do organizování činností. Chceme, aby pracovaly svým tempem samy i ve skupinách.

Za bezpečnost dětí v MŠ odpovídají vyučující od doby převzetí dětí od jejich rodičů nebo jimi pověřené osoby, až do doby jejich předání rodičům nebo jimi pověřené osobě. Učitelka odpovídá při pobytu dětí mimo území školy za bezpečnost nejvýše 20 dětí. Při zvýšeném počtu dětí určí ředitelka k zajištění bezpečnosti dalšího pedagogického pracovníka nebo jinou zletilou osobu, která je v pracovně právním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost školy.

Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě:

- Vycházky, výlety
- kulturní akce mimo školu (výstavy, divadelní představení, besedy aj...)
- sportovní výcviky-plavecký, lyžařský, ...

Budova MŠ je k zajištění bezpečnosti dětí uzamčena a přichází se ohlásí zvoněním. Při školní výchově a všech aktivitách organizovaných mateřskou školou je dohled nad dětmi zabezpečen pedagogy, pro zvýšenou bezpečnost je dohled zajištěn další pověřenou dospělou osobou, která je zaměstnancem školy.

Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při úrazu, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc a bezodkladně informují ředitelku školy a rodiče dítěte. Každý úraz se zaznamená do knihy úrazů.

Spoluúčast rodičů

Výchova v mateřské škole navazuje na rodinnou výchovu, rozšiřuje ji a doplňuje. Rodiče jsou v každodenním kontaktu se všemi zaměstnanci školy, mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, mohou sdělovat své názory, připomínky a postřehy. Rodiče pravidelně informujeme o prospívání jejich dítěte a domlouváme se na společném postupu při jeho výchově (konzultační dny, neformální rozhovory, dny otevřených dveří, nástěnky pro rodiče a pod).

Spolupracujeme s rodiči a snažíme se, aby mezi rodiči a pedagogy panovala vzájemná důvěra, otevřenost a vstřícnost. Respektujeme názory rodičů a usilujeme o otevřené partnerské vztahy a vzájemnou informovanost.

Rodiče podle svého uvážení poskytují mateřské škole dary – výtvarný materiál, hračky, ovoce a zeleninu pro školní kuchyni aj.

Nezasahujeme do života rodiny, chráníme její soukromí a zachováváme diskretnost ve svěřených vnitřních záležitostech.

ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Naše škola je jednotřídní. Organizujeme vzdělávání pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Do třídy zařazujeme děti různého věku.

Vzdělávání v naší MŠ je založeno na zásadách vzdělávání dané zákonem č. 561/2004 Sb. Cílem je, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy a předpoklady pro své celoživotní vzdělávání. Úkolem předškolního vzdělávání je doplňovat rodinnou výchovu a dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů pomáhat dítěti k jeho aktivnímu rozvoji a učení, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa, učit dítě žít ve společnosti ostatních a přibližovat mu normy a hodnoty společností uznávané.

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální. Vést dítě tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat takové nároky života, které jsou na něj běžně kladeny v prostředí rodiny a školy a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně očekávají.

Při práci sledujeme tedy tyto cíle:

- rozvíjet dítě, jeho učení a poznání;
- osvojovat si základní hodnoty, na nichž je založena naše společnost;
- získávat osobní samostatnost a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Pokud jsou tyto cíle naplňovány, směřuje vzdělávání k utváření základů klíčových kompetencí, protože zasahuje-li vzdělávání zároveň oblast poznatků, hodnot a postojů, získává dítě dovednosti vícestranné, dokonalejší a prakticky využitelnější. Snažíme se, aby tyto cíle byly v našem vzdělávacím procesu přirozené, všudypřítomné, tedy nejen při plánovaných činnostech, ale při všech situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Víme, že svým chováním a svými postoji ovlivňujeme děti při všech činnostech, v různých situacích a za různých

okolností. Prvořadým úkolem je, aby se dítě v naší mateřské škole cítilo spokojené a v bezpečí, na základě čehož se může dítě rozvíjet a efektivně učit.

Klíčové kompetence jsou v současném vzdělávání cílovou kategorií, kterou vyjadřujeme pomocí výstupů. Jejich osvojování je dlouhodobý proces, který začíná v předškolním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Základy klíčových kompetencí se utvářejí v předškolním věku, sice elementární, přesto důležité a významné pro začátek systematického vzdělávání.

V předškolním vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

Tyto kompetence nám dávají představu, kam v předškolním vzdělávání směřovat a oč usilovat. Slouží především k vymezení odpovídajícího vzdělávacího obsahu (prostředek jejich naplňování)

Obsah předškolního vzdělávání vymezujeme tak, aby sloužil k naplňování vzdělávacích záměrů a k dosažení vzdělávacích cílů. Je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

1. biologické (dítě a jeho tělo),
2. psychologické (dítě a jeho psychika),
3. interpersonální (dítě a ten druhý),
4. sociálně kulturní (dítě a společnost)
5. environmentální (dítě a svět).

Tyto oblasti nám ukazují, na co se máme zaměřovat, co máme u dětí průběžně rozvíjet.

Všechny tyto kompetence směřují k očekávaným výstupům, které považujeme za žádoucí pro děti na konci předškolního vzdělávání. Dětem je předkládáme v činnostech a různých situacích v podobě konkrétních očekávaných výstupů v rámci tematických bloků, jako cílenou vzdělávací nabídku. Takovou, která je pro naplňování očekávaných výstupů smysluplná a účelná. Ke snadnější orientaci jsou výstupy kódovány a pomáhají nám při vyhledávání rozpracovaných konkretizovaných výstupů v materiálu „Konkretizované očekávané výstupy RVP PV“. Většina očekávaných výstupů v naší vzdělávací nabídce se neustále opakuje a prolíná všemi tématy a činnostmi, na které se v mateřské škole zaměřujeme.

5. CHARAKTERISTIKA PROGRAMU

Filozofie naší školy

V naší mateřské škole rozvíjíme samostatné a zdravě sebevědomé děti. Předáváme jim základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí. Rozvíjíme samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost.

Dítě vnímáme jako jedinečnou osobnost, která má své přirozené potřeby. Naším základním předpokladem výchovného působení je tedy láska a úcta k osobnosti každého dítěte, bez ohledu na jeho přednosti či nedostatky. Podporujeme u dětí partnerství a pomoc při vytváření lidského vztahu k sobě samému, k druhým lidem i okolnímu světu.

Vedeme děti k zdravému životnímu stylu. Mateřská škola je vhodným místem, ve kterém můžeme dítě vybavit zdravými návyky, dovednostmi a postoji, na kterých může stavět později. Proto usilujeme o pohodové prostředí. Ve stavu pohody prožívají děti pocit souladu, harmonie, pozitivního naladění a bezpečí, a to vše se odráží na duševní odolnosti dětí a na jejich zdravotním stavu. Jsou to dlouhodobé záměry, záležitost všech, kdo se na výchově dětí podílejí.

Podmínky pro naplňování cílů našeho programu

Vzdělávací práce naší MŠ je rozložena do období tří až 4 let. To je období, po které zpravidla děti MŠ navštěvují. To, jak se dítě v mateřské škole cítí a co prožívá, má z hlediska úspěšnosti jeho vzdělávání klíčový význam. Proto je naším prvořadým úkolem, aby se cítilo spokojené a v bezpečí. Teprve pak se může zdravě rozvíjet a efektivně učit.

Každé dítě je chápáno jako jedinečná osobnost, která se vyvíjí a postupuje svým tempem a podle svých možností. Vzdělávání je proto založeno na individuálním rozvoji jednotlivých dětí a jejich individuálním postupu v učení. Vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích celého dne. Tomu odpovídá individuální, skupinová; frontální jen ve výjimečných případech (společné prožívání, hodnocení, tvoření pravidel...) organizace.

Děti předškolního věku jsou vedeny k větší samostatnosti, pomoci mladším dětem, k řešení náročnějších úkolů a složitějších činností. Také se účastní vybraného programu ZŠ.

Některé cíle výchovně vzdělávací činnosti jsou naplňovány každodenními činnostmi.

Jde zejména o tyto činnosti:

- dodržovat stanovená pravidla chování a bezpečnosti;
- samostatně provádět osobní hygienu a další samoobslužné činnosti;
- kulturně stolovat;
- dodržovat základní společenské normy komunikace a chování;
- hodnotit vlastní chování.

Neustále pracujeme na vytvoření podmínek pro zdravý vývoj dětí a pohodové pracovní prostředí pro všechny zaměstnance. Jsou to podmínky potřebné pro naplňování cílů našeho programu. Zatím se nám podařilo vytvořit tyto podmínky:

- třída je věkově smíšená
- nově přichozí dítě má možnost se postupně adaptovat na nové prostředí
- všechny děti mají rovnocenné postavení
- dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů
- denní řád je dostatečně pružný
- děti přirozeně uspokojují své potřeby
- učitelky a rodiče se znají a jsou v kontaktu
- stravování vychází ze zásad zdravé výživy a rodinných zvyklostí
- v průběhu dne převládají spontánní činnosti a hra
- materiální vybavení je na dobré úrovni

-
- rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole
 - pitný režim je zajištěn od ranních hodin do odpoledne
 - děti jsou vedeny k samostatnosti a vzájemné pomoci při oblékání, stolování, úklidu hraček, vyřizování vzkazů apod.

Metody a formy vzdělávání

Děti se vzdělávají při všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Proto se snažíme, aby získávání nových poznatků bylo založeno na aktivní účasti, smyslovém vnímání a prožitku dítěte.

Preferujeme tyto činnosti dětí:

- pozorovat
- experimentovat
- manipulovat s přírodním materiálem
- volné hry
- kooperativní a námětové hry
- pohybové hry
- smyslové hry
- psychomotorická cvičení,
- výtvarné hry
- situační hry a učení

Uplatňujeme tyto metody:

- prožitkové učení
- rozhovor, vyprávění, diskuze
- pozorování předmětů a jevů
- tvořivá dramatika
- experimentování
- komunitní kruh
- řízené skupinové činnosti
- řízené individuální činnosti
- využití vzniklých situací a spontánní činnosti
- kooperativní učení

Dítě se učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Vyžaduje opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Je důležité přizpůsobit organizaci práce střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Základním prostředkem naší výchovně vzdělávací práce je hra, která je přirozenou činností dětí předškolního věku.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah je stanoven pro věkovou skupinu dětí od 2 zpravidla do 6 let. Je to hlavní prostředek vzdělávání dětí v naší MŠ. Slouží k naplňování vzdělávacích záměrů a dosahování vzdělávacích cílů. Jednotlivé vzdělávací oblasti se vzájemně prolínají a prostupují do všech tematických bloků. Vzdělávací obsah je rozčleněn do čtyř tematických bloků, které jsou dále podrobněji zpracovány do jednotlivých vzdělávacích oblastí (podtémat). Jednotlivými tématy děti provází třídní dráček Úteráček. S jedním podtématem pracujeme týden, 14 dní, 3 týdny, měsíc, podle toho, jak je podtéma obsáhlé, jak si děti nové informace osvojují a jak téma děti baví.

Děti předškolního věku jsou vedeny k větší samostatnosti, pomoci mladším dětem, k řešení náročnějších úkolů a složitějších činností. Celý vzdělávací proces zároveň ovlivňují partneři: děti, rodiče a pracovníci školy.

Název programu:

POZNÁVÁME SVĚT S DRÁČKEM ÚTERÁČKEM

Roční téma: Rok s dráčkem Úteráčkem

Nejdříve budeme poznávat sami sebe a kamarády kolem sebe i člověka vůbec. Poznáme své potřeby, možnosti a zájmy. Lépe pochopíme druhé a jejich pocity. Zjistíme, co pro nás znamená rodina a vnímat její sounáležitost a pospolitost. Budeme řešit problémy, objevíme, kdo je u nás ve třídě, doma, venku kamarád. Jak se pozná kamarád, co se od něj mohu naučit a co já ho mohu naučit. Zjistíme, že ne každý, s kým si hrajeme, je kamarád. Až to všechno probádáme, budeme poznávat svět velkých dospěláků. Jaký vlastně je, jak se z nás stane dospělák, jak může pomoci dospělák mě a jak já jemu? Budeme zkoumat a objevovat svět kolem nás i svět zvířat a rostlin. Jak se tyto světy vzájemně ovlivňují, v čem se liší. Jak můžeme pomáhat, aby se všem dobře žilo? Budeme poznávat, co je to zdravý životní styl, jak a co všechno můžeme pro své zdraví a zdraví ostatních dělat, jak se zachovat v určitých situacích v našem životě a co všechno může naše zdraví i zdraví všech ovlivňovat.

Dráček a kamarádi

Tematické části: Dráček jde do školky

Dráček a kamarádi

Dráček a padající listí

Vzdělávací obsah:

- Seznámíme děti s novým prostředím MŠ, místnostmi, režimem dne, se všemi zaměstnanci školy.
- Společně si vytvoříme určitá pravidla, která budeme dodržovat.
- Naučíme se respektovat odlišnosti druhých dětí, vzájemně si pomáhat a vytvářet kamarádské vztahy.
- Poznáme, kdo je kamarád, jak se kamarádi k sobě navzájem chovají a jak se jmenují.

-
- Zjistíme, že když si pomůžeme, tak lépe a snadněji splníme zadaný úkol, např. uklidíme po sobě hračky na své místo.
 - Naučíme se základní společenské návyky a budeme je při všech činnostech uplatňovat.
 - Budeme upevňovat hygienické návyky a správné návyky při stolování.
 - Při společných vycházkách budeme poznávat nejbližší okolí svého bydliště, měníci se přírodu a počasí
 - Budeme se učit přírodu chránit a citlivě se chovat k živočichům i rostlinám.
 - Rozvineme slovní zásobu dětí a seznámíme je s pravidly správné komunikace.
 - Přirozeným způsobem, se zapojením všech smyslů a na základě her a prožitků budeme plnit stanovené cíle a povedeme děti ke stmelení dětského kolektivu po prázdninách.

Navrhované činnosti:

- Pozorování na vycházkách, stromy, počasí, změny v přírodě, ovoce a zelenina – určování vlastností, barev, počtu, prostorové pojmy....
- Ranní cvičení, překážkové dráhy, pohyb k říkadlům,
- Rozhovory, diskuze, vyprávění zážitků a příběhů-komunitní a diskuzní kruh, individuální rozhovory – kdo je kamarád, jak se k sobě kamarádi chovají, ...
- Pohybové hry, zdravotní cvičení, pohybové chvílky, hudebně pohybové hry, taneční hry, dotykové honičky s pravidly, ranní cvičení, pohyb k říkadlům, k hudbě....
- Řízené individuální i skupinové činnosti – třídění, porovnávání, poznávání, počítání – přírodnin, geometrických tvarů, předmětů, hraček, ovoce, zeleniny, ...
 - Podzimní výstavka, sběr přírodnin a hry s nimi.
- Skupinové práce výtvarné – kamarád, podzimní strom, drak, otiskování listů, rukou, přírodnin.
 - Sestavování z přírodnin i různých druhů materiálů (víčka, koženkové tvary, látky, provázky, aj.) na koberci - individuálně i ve skupinách.
 - Konstruktivní, námětové i společenské hry.
 - Spontánní činnosti, volné hry, individuální činnosti.
 - Prožitkové učení se zapojením všech smyslů.
 - Zpěv, recitace a dramatizace
 - Grafomotorické cvičení
 - setkání s rodiči

Cíle:

- rozvíjet schopnost přizpůsobovat se
- reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi
- osvojovat si společenské návyky ve styku s dětmi a dospělými
- rozvíjet pozitivní city k sobě i okolí
- rozvíjet pocit sounáležitosti
- poznávat nové a objevovat neznámé

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.
- 5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
- 5.1.6 Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
- 5.2.3.1 Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní bez jejich opory.
- 5.3.1 Navazovat kontakty s dospělými.

5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co je proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat.

5.4.2 Pochopit, že každý má ve společenství svoji roli, podle které je třeba se chovat.

5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké,

5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Dráček na návštěvě v naší rodině

Tematické části: Dráček a drak

Když dráček potkal čerta

Dráček se těší na Vánoce

Vzdělávací obsah:

- Budeme poznávat své tělo, jak správně dýchat a správně držet tělo při stání i v různých polohách
- Seznámíme děti s jejich tělem a některými orgány a s činnostmi, které prospívají jejich zdraví.
- Naučíme děti se orientovat v prostoru a zvládat základní pohybové dovednosti v různém prostředí
- Povedeme děti ke správnému vyslovování, ovládnutí dechu a správnému tempu a intonaci řeči.
- Necháme je samostatně vyjadřovat myšlenky, pocity a nápady.
- Budeme poznávat tradice: sv. Martin, Dušičky, Mikuláš s čert, Vánoce, ...
- Naučíme se znát, kdo patří do rodiny, pojmenujeme členy rodiny, vzájemné vztahy a jednotlivé role, které v rodině zastávají.
- Povedeme děti k tomu, aby se záměrně soustředily a udržely delší dobu pozornost, samostatně řešily problémy a úkoly a snažily se je dokončit.
- Budeme utvářet pocit sounáležitosti se skupinou. Poznávat nejrůznějších společenství – třída, rodina, obec, republika.

Navrhované činnosti:

- Zdravotní cvičení, pohybové chvílky s různou motivací, pohyb k říkadlům, pohybové hry.
- Zdolávání překážek v přírodním terénu.
- Prohlížení knih
- Otiskování dlaní, chodidel, obkreslování postavy.
- Stříhání, lepení, malování, modelování, ...
- Smyslové hry, projektové dny
- Četba, vyprávění.
- Hry zaměřené na orientaci v prostoru i na listu papíru.
- Návčik básní a písní s vánoční tematikou, poslech koled.
- Pozorování na vycházkách, významné budovy v obci, hledání cesty do MŠ, domů.
- Vyřizování vzkazů, úklidové činnosti, podzimní práce na zahradě.
- Pečení perníčků, výroba přáníček
- Pozorování vánoční výzdoby, výzdoba třídy.
- Mikulášská nadílka, vánoční nadílka.
- Vystoupení pro rodiče.

Cíle:

- poznávat vztahy v rodině, členy rodiny;
- učit se druhé respektovat a tolerovat jejich potřeby;

-
- uvědomovat si, že lidé jsou různí (vzrůst, věk, barva pleti...);
 - chápat rovnost všech lidí, solidaritu a soucítění se slabými, péči o druhé;
 - rozvíjet samostatnost a sebevědomí;
 - pěstovat vlastní sebeúctu i úctu k druhým;
 - rozvíjet a využívat všechny smysly;
 - dbát na rozvoj řečových schopností a výslovnosti.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.1.1 Zachovávat správné držení těla.
- 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
- 5.1.10 Pojmenovávat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
- 5.2.1.1 Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
- 5.2.1.3 Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách.
- 5.2.2.2 Záměrně se soustředit a udržet pozornost.
- 5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně.
- 5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.
- 5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.

Dráček žije zdravě

Tematické části: Dráček a zima

Když dráček potkal lidi
Dráček lékařem

Vzdělávací obsah:

- Při pobytu venku budeme pozorovat změny v přírodě živé i neživé.
 - Budeme poznávat aktivity, které podporují zdraví – pohyb, pobyt na čerstvém vzduchu, zdravá výživa, zdravý životní styl.
- Poznáme i aktivity, které poškozují a neprospívají zdraví, a které tělu škodí.
- Postupně se naučíme respektovat druhého, jeho potřeby a konflikty řešit dohodou.
- Budeme se snažit napodobovat pohyby podle vzoru a cvičit prsty na ruce při manipulaci s drobným materiálem.
- Povedeme děti, aby odpovídaly na otázky, formulovaly otázky a vedly rozhovor s dětmi i dospělými.
 - Záměrně budeme s dětmi pozorovat změny v přírodě.
 - Zvolíme činnosti tak, aby děti při nich využívaly všechny svoje smysly.
 - Povedeme děti, aby se soustředily na činnost a na její dokončení.

Navrhované činnosti:

- Rozhovory, vyprávění, vyjadřování svých pocitů, četba příběhů k tématu.
- Didaktické a kooperativní hry.
- Ranní cvičení, taneční a pohybové hry.
- Hry se sněhem, sáňkování, bobování, pokusy se sněhem.
- Poslech a dramatizace příběhů se zimní tematikou.
- Zpěv a poslech písní se zimní tematikou.
- Hudebně pohybové vyjádření – (tanec vloček, vánice, metelice, zvonění rampouchů, aj.).
- Námětové hry (na sportovce – bruslaře, lyžaře, hokejisty, aj.)
- Diskuze, rozhovory – co je zdraví, co je nemoc, kdo jsou bacily, zdravý životní styl,...
- Grafická nápodoba čísel.
- Logické hry
- Manipulace s drobným materiálem, třídění, seskupování, porovnávání, sestavování obrázků.
- Krmení ptáčku u krmítka. (péče v zimě o zvířata a ptáky), výroba krmítek
- Výtvarné činnosti
- Karneval

Cíle:

- poznávat lidské aktivity, které mohou zdraví člověka podporovat, ale i poškozovat;
- poznávat, co tělu prospívá a co mu škodí;
- vytvářet povědomí o ochraně zdraví a bezpečí;
- vést děti k poznání, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním;
- učit se své zdraví chránit a pečovat o něj (pohyb, strava, hygiena, pohoda, škodliviny...);
- rozvíjet fyzickou zdatnost;
- rozvíjet komunikační dovednosti.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

- 5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru.
- 5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku.
- 5.1.11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
- 5.2.1.4 Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.
- 5.2.2.1 Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si nového, chybějícího, změněného.
- 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.
- 5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešením.
- 5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci „ne“ v konkrétní situaci.
- 5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat kompromisy, řešit konflikt dohodou.
- 5.5.1 Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí.

Jsem šikovný jako dráček

Tematické části: Dráček vítá vlaštovky

Dráček a sluníčko

Vyrážíme s dráčkem do přírody

Vzdělávací obsah:

- Budeme pozorovat změny v přírodě – jaro.
- Povedeme děti k získávání pozitivního vztahu k přírodě živé i neživé.
- Ve výtvarných činnostech povedeme děti k vyjadřování své představivosti a fantazie.
- Naučíme děti zvládat jednoduché pracovní úkony, vyřizování vzkazů apod.
- Povedeme děti, aby se mezi sebou domluvily např. na společném postupu při řešení úkolu.
- Nabídkou různorodých činností budeme u dětí rozvíjet fantazii, představivost a vyjadřování svých prožitků slovně, výtvarně, hudebně....
- Povedeme děti k záměrnému zapamatování si krátkých textů a jejich reprodukci.
- Pestrou nabídkou budeme u dětí probouzet zájem o poznávání nových věcí a dějů v přírodě i okolí.
- Naučíme děti přijímat hodnocení jejich pokroků a vyrovnávat se s případným neúspěchem.
- Povedeme děti k chápání prostorových a časových pojmů.

Navrhované činnosti:

- Vycházky do přírody
- Zdravotní cvičení, pohyb k říkadlům, tělovýchovné chvílky, pohybové hry.
- Typické jarní znaky, květiny, zvířata a jejich mláďata, počasí, ...
- Výtvarné činnosti
- Poslech pohádek, prohlížení a „čtení“ knih.
- Velikonoční tradice, zdobení vajíček, velikonoční beránek – pečení.
- Jarní úklid na zahradě, ...
- Smyslové hry
- Pokusy se semínky, sázení,
- Výtvarné vyjadřování představ
- Grafomotorika, orientace na ploše papíru, orientace v prostoru třídy, zahrady, ...
- Hry – Co děláme celý den – obrazový materiál, dramatické činnosti, pantomima, ...
- Konstruktivní hry, námětové hry, skupinové činnosti, individuální činnosti, didaktické a kooperativní činnosti.

Cíle:

- vytvářet pozitivní vztah k přírodě živé i neživé;
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry;
- poznávat, že můžeme svou životní situaci ovlivňovat;
- poznávat, že za své jednání neseme odpovědnost;
- rozvíjet poznání sama sebe, svých zájmů, možností a potřeb;
- vytvářet a podporovat spolupráci dětí ve skupině;
- podporovat představivost a fantazii.

Očekávané výstupy: (použité označení podle dokumentu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV)

5.1.4 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.

5.1.9 Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.

5.2.1.5 Domluvit se slovy.

5.2.2.10 Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit.

5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických).

5.2.2.9 Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy.

5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušeností k učení.

5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.

5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky.

**Cílem každého dne je pro nás motto:
Když chcete dítě skutečně povzbudit, nepožadujte dokonalost, nehledejte chyby
a nedávejte nevyžádané rady.**

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Autoevaluace napomáhá k vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání. Poznatky získané tímto vyhodnocováním nám pomáhají zlepšovat kvalitu vzdělávacího procesu a podmínek, za nichž vzdělávání probíhá.

Cílem autoevaluace je zjistit aktuální informace o stavu mateřské školy a tím získat podklady pro plánování dalšího rozvoje mateřské školy, co je třeba v které oblasti zdokonalit, vylepšit, rozvíjet, na co je třeba se zaměřit a co zkvalitnit. Na evaluaci se podílejí obě učitelky, provozní zaměstnanci, děti a rodiče.

Systém autoevaluace naší mateřské školy:

Předmět evaluace :

- naplňování cílů programu,
- kvalita podmínek vzdělávání,
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání,
- práce pedagogů,
- výsledky vzdělávání.

<u>Techniky evaluace</u>	- pozorování	- rozhovory
	- hospitace	- dotazník pro rodiče,
	- rozhovory s rodiči	- diagnostika dětí,
	- rozbor dokumentace	-sebehodnocení v projevech dětí r

Při evaluaci je důležitá diagnostika dítěte. Učitelky vedou diagnostickou dokumentaci všech dětí a zpracovávají individuální plán pro děti s odkladem školní docházky.

K diagnostice využívají tyto nástroje:

- rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči,
- pozorování dítěte,
- rozbor herních aktivit dítěte,
- rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her),
- rozbor jazykových projevů (úroveň komunikace),
- rozbor, analýza prací (výtvarný projev, pracovní výsledky),
- rozbor chování a jednání ve skupině (vztahy, řešení problémů, postavení ve skupině).

Pro sledování vývoje dítěte je důležitá znalost aktuálního vývoje dítěte a k němu potom hodnotíme jeho pokrok (nikoliv konfrontací s úrovní vrstevníků). Vývoj dítěte v jednotlivých oblastech zaznamenáváme průběžně během celého roku. Vedení osobního portfolia každého dítěte přiměje učitelku přemýšlet o vývoji každého dítěte, i toho, které je v kolektivu vrstevníků nejméně nápadné.

Školní vzdělávací program vychází z RVP pro předškolní vzdělávání ze dne 1. 9. 2017.

8. ÚČINNOST

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Do světa s dráčkem Úteráčkem byl projednán pedagogickou radou dne 28. 8. 2023.

Dokument nabývá účinnosti dnem 29. 8. 2023 a je platný po dobu 3 let.

Zpracovala: Libuše Kindlová, učitelka MŠ

Schválila: Mgr. Jana Klečková, ředitelka školy dne

28.8. 2023

